

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย เพื่อประเมินหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขา วิชาสุศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนา หลักสูตรต่อไป

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้มีทั้งหมด 84 คน โดยแบ่งเป็น 5 กลุ่มดังนี้

1. ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร 13 คน ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งเกณฑ์ ในการกำหนดการคัดเลือก ดังนี้

(1) ต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป ด้านสุศึกษา หรือหลักสูตร หรือมีความสามารถเป็นที่ยอมรับ ในสาขาวิชาชีพสุศึกษา

(2) มีประสบการณ์สอนสุศึกษาระดับอุดมศึกษา อย่างน้อย 5 ปี ขึ้นไป หรือ เคยทำงาน หรือทำงานเกี่ยวข้องกับหลักสูตรสุศึกษา ระดับอุดมศึกษา

(3) มีผลงานทางวิชาการเป็นที่ยอมรับในวิชาชีพสุศึกษา

2. อาจารย์ประจำในสาขาวิชาสุศึกษา คณะครุ ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปี การศึกษา 2540 จำนวน 5 คน

3. นิสิตตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2540 จำนวน 10 คน

4. มหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา สุศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตั้งแต่ปีการศึกษา 2538 - 2539 จำนวน 28 คน

5. ผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิต จำนวน 28 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบ่งเป็นชุดตามกลุ่มประชากร 5 ชุด ดังนี้คือ

แบบสอบถามชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถามสำหรับผู้เชี่ยวชาญหลักสูตร มี 2 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า แบ่งออกเป็น 4 ระดับถามเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ใน 3 ด้าน คือ

1. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร
2. โครงสร้างของหลักสูตร
3. เนื้อหาของหลักสูตร

ตอนที่ 2 เป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ และความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับหลักสูตร

แบบสอบถามชุดที่ 2 เป็นแบบสอบถามสำหรับอาจารย์ มี 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ และเติมคำเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า แบ่งออกเป็น 4 ระดับเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มี 5 ด้าน คือ

1. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร
2. โครงสร้างของหลักสูตร
3. เนื้อหาของหลักสูตร
4. ปัจจัยเบื้องต้น
5. กระบวนการ

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ และความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับหลักสูตร

แบบสอบถามชุดที่ 3 เป็นแบบสอบถามสำหรับนิสิต มี 2 ตอน ดังนี้ คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่าแบ่งออกเป็น 4 ระดับ ถามเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มี 5 ด้าน เป็นแบบสอบถามชุดเดียวกันกับที่ใช้ถามอาจารย์

ตอนที่ 2 เป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ และความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับหลักสูตร

แบบสอบถามชุดที่ 4 เป็นแบบสอบถามสำหรับมหาบัณฑิต มี 3 ตอน ดังนี้ คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ และเติมคำเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่าแบ่งออกเป็น 4 ระดับถามเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มี 5 ด้าน เป็นแบบสอบถามชุดเดียวกันกับที่ใช้ถามอาจารย์

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ และความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับหลักสูตร

แบบสอบถามชุดที่ 5 เป็นแบบสอบถามสำหรับผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิต มี

2 ตอน ดังนี้ คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า 4 ระดับถามเกี่ยวกับคุณสมบัติของมหาบัณฑิต และความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชา

ตอนที่ 2 เป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ และความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับมหาบัณฑิต

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ศึกษาค้นคว้า สืบค้น จากหนังสือ ตำรา รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง
2. รวบรวมข้อมูลที่ได้มาจัดจำแนกออกเป็นหมวดหมู่ สร้างเป็นแบบสอบถาม แล้วนำไปปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจแก้ไข และให้ข้อเสนอแนะ
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปหาคุณภาพแบบสอบถาม โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางหลักสูตร ทางศึกษาศาสตร์ และการประเมินหลักสูตร ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Validity) แล้ว

นำมาปรับปรุงแก้ไข และนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว มาหาความเที่ยงตรง (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์ อัลฟา (α) (Alpha Coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach, 1951) ผลจากการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์อัลฟาได้ค่าแบบสอบถามสำหรับนิสิตเท่ากับ 0.96 สำหรับมหابัณฑิตเท่ากับ 0.98 สำหรับผู้บังคับบัญชามหابัณฑิตเท่ากับ 0.96 สำหรับผู้เชี่ยวชาญเท่ากับ 0.96 และสำหรับอาจารย์เท่ากับ 0.96 มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แล้วนำมาปรับปรุงใช้จริงต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากมหابัณฑิต และ ผู้บังคับบัญชาของมหابัณฑิตทำโดยส่งทางไปรษณีย์
2. การเก็บรวบรวมข้อมูลจาก อาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญ และ นิสิตผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยนำแบบสอบถามไปให้และรอรับกลับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรับข้อมูลกลับคืนมาแล้ว นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for The Social Sciences/PC⁺) (SPSS/PC⁺) ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของอาจารย์ และมหابัณฑิต โดยแจกแจงเป็นความคิดเป็นร้อยละ และนำเสนอเป็นตาราง
2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรด้านวัตถุประสงค์ เนื้อหาสาระ โครงสร้างหลักสูตร อุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเรียน และสถานที่เรียน กระบวนการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล และคุณสมบัติของมหابัณฑิต และความต้องการของผู้บังคับบัญชามหাবัณฑิต โดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำเสนอเป็นตาราง
3. ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ระหว่างคุณสมบัติและความสามารถของมหابัณฑิตที่เป็นจริง กับคุณสมบัติและความสามารถของมหابัณฑิตที่ผู้บังคับบัญชาคาดหวัง โดยการทดสอบค่า “ที” (t-test) ที่ระดับนัยสำคัญเท่ากับ .05

เกณฑ์ความสำคัญของคำถามและคะแนน

- ผู้วิจัยกำหนดค่าความสำคัญของคำถามแต่ละข้อต่อไปนี้
- 4 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด หรือ มากที่สุด
  - 3 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก หรือ มาก
  - 2 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย หรือ น้อย
  - 1 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด หรือ น้อยที่สุด

เกณฑ์ในการพิจารณาคะแนนเฉลี่ย

เมื่อได้ค่ามัธยฐานเลขคณิตแล้ว นำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่วางไว้จึงทำการแปลผล โดยเกณฑ์ที่ใช้กำหนดไว้ดังนี้

- ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51-4.00 ถือว่ามีความเหมาะสมมากที่สุด หรือ มากที่สุด
 ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51-3.50 ถือว่ามีความเหมาะสมมาก หรือ มาก
 ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51-2.50 ถือว่ามีความเหมาะสมน้อย หรือ น้อย
 ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.50 ถือว่ามีความเหมาะสมน้อยที่สุด หรือ น้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการคำนวณหาค่าสถิติ ใช้สูตรดังนี้ (ประคอง กรรณสูตร, 2538)

1. ค่าร้อยละ ใช้สูตร

$$\text{ร้อยละของข้อใด} = \frac{\text{ความถี่ของข้อนั้น}}{\text{จำนวนผู้ตอบแบบประเมิน}} \times 100$$

2. ค่ามัธยฐานเลขคณิต ใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{N} \quad (\text{สำหรับคำนวณค่ามัธยฐานเลขคณิตของกลุ่มประชากร})$$

$\bar{X}$ หมายถึง ค่าเฉลี่ยน้ำหนักคำตอบของกลุ่มประชากร

X หมายถึง คะแนนที่กำหนดตามสากล

f หมายถึง จำนวนผู้ตอบแต่ละข้อคำถาม

N หมายถึง จำนวนผู้ตอบทั้งหมด

3. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum f X^2}{N} - \left(\frac{\sum f X}{N}\right)^2}$$

S.D. หมายถึง ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง

$\sum f X^2$ หมายถึง ผลบวกของผลคูณระหว่างคะแนนกำลังสองกับความถี่

$\sum f X$ หมายถึง ผลบวกของผลคูณระหว่างคะแนนกับความถี่

N หมายถึง จำนวนผู้ตอบทั้งหมด

4. ค่า "ที" ใช้สูตร

$$t = \bar{D} / \sigma \bar{D}$$

$\bar{D}$ หมายถึง ค่าเฉลี่ยของผลต่าง

$\sigma \bar{D}$ หมายถึง ค่าความภาคเคื่อนมาตรฐานของผลต่าง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย